

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoalusta ja jätelain II vaihe

Jätealan strateginen yhteistyöryhmä 18.9.
Jenni Lehtonen ja Ella Särkkä

Hankkeen tausta

- Taustalla epäselvyys kunnan toissijaisen vastuun (TSV) edellyttämän palvelutarjonnan puutteen todentamisessa
  - Jätelain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää jätehuolto toissijaisesti muulle kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvalla jätteellä eli pääasiassa kotitalousjätteillä
  - Edellyttää, että jätteen haltija pyytää TSV-palvelua **yksityisen palveluntarjonnan puutteen vuoksi** ja että jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä
  - Jätteen haltijan tulisi selvittää palveluntarjontaa ja toisaalta kunnan pystyä arvioimaan TSV-palvelun edellytysten täyttymistä
- Idea syntyi jätelain muuttamisen yhteydessä tehdyssä selvityksessä
  - Selvityksen tekijän ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) aloite kansallisesta markkinapaikasta
- Markkinapaikkaa ja sitä koskevia säädöksiä alettiin valmistella kesällä 2017
  - Nimi muuttui prosessissa tietöalustaksi (JÄSTI)

Valtakunnallinen jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalusta

- Ammattimaiseen käyttöön tarkoitettu sähköinen alusta, jossa voi ilmoittaa ja etsiä tarjolla olevia ja tarvittavia jätteitä, sivuvirtoja sekä näille tarjottavia palveluita
- Tuo läpinäkyvyyttä palvelutarjonnan puuteen arviointiin
  - Alustan avulla jätteen haltija pyrkii ensin löytämään jätteelleen markkinaehtoisen jätehuoltopalvelun
  - Jos kohtuullista palvelua ei löydy, jätteen haltija voi pyytää TSV-palvelua
  - Prosessi tuo läpinäkyvyyttä
  - Lisäksi kunta ja muut viranomaiset saavat alustasta tietoa TSV-toiminnasta
- Edistää kiertotaloutta, uusien hyödyntämistoimien ja kiertotalousliiketoiminnan kehittymistä
- Hankinta aloitettu (kilpailullinen neuvottelumenettely)
  - Neuvottelut käynnissä
  - Käyttäjärühmä mukana (jätteen tuottaja- ja hyödyntäjätahoja, jätehuoltoyrityksiä, kuntien jätelaitoksia, kunnan viranomaisen, ELY-keskus)
- Alusta käyttöön otettu huhtikuussa 2019
- Ylläpidosta vastaa Motiva Oy

HE-luonnoksen keskeinen sisältö

- Jätteen ja sivuvirtojen tietoaalusta (=markkinapaikka, 143 a §):
  - TSV-palveluun liittyvän muun palvelutarjonnan puutteen toteamiseen, tietojen hallintaan ja käsittelyyn, seurantaan ja valvontaan
  - Voidaan käyttää myös muuhun jätteen ja sivuvirtojen vaihdantaan.
  - Ylläpitäjänä Motiva Oy
- Viranomaisten tiedonsaantioikeus (143 b §):
  - Viranomaisilla (kunnan jätehuolto- ja ympäristönsuojeluviranomaiset, ELYt, KKV) oikeus saada tietoaalustasta TSV-sopimuksia ja niihin liittyviä tarjouksia koskevat olennaiset tiedot niille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi
- Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu (33 §):
  - Jätteen haltijalle velvollisuus todentaa markkinapuute tietoaalustassa sekä tehdä kunnan kanssa sopimus TSV-palvelusta, kun kyseessä on
    - jatkuvasti ja säännöllisesti tarvittava TSV-palvelu
    - muu kuin ennalta arvaamattomasta kiireestä johtuva huomattavaa yksittäistä jäteerää koskeva TSV-palvelu
  - Satunnaiseristä pyyntö kunnan jätelaitokselle kuten nykyisin.
  - Kunnan toimitettava olennaiset tiedot sopimuksesta/palvelusta tietoaalustaan.

Jatkuu...

- Kirjanpitovelvoitteet (44 §):
  - Kunnan lakisääteisten tehtävien ja markkinaehtoisien toiminnan erittelyvelvollisuuden täsmentäminen siten, että tilikausittain erilliset laskelmat tehtävä palveluiden taloudellisen tuloksen lisäksi palveluiden liikevaihdosta.
- Kunnan TSV-palvelusta perimä jätemaksu (78 §):
  - TSV-palvelusta perittävä maksu ei saa alittaa kunnan ensisijaisen jätehuoltovelvollisuuden nojalla järjestämästä vastaavasta jätehuoltopalvelusta perimää jätemaksua.
- Voimaantulo 1.9.2019.
  - Jos TSV-palvelun arvo vuosittain max. 2 000 €, sovelletaan tietöalustassa tapahtuvia muun palvelutarjonnan puutteen toteamisen menettelyjä 1.1.2022 lähtien

Lausuntokierros

- Päättyi 24.8., lausuntoja 44 kpl + muutama ”ei lausuttavaa”
- Kuthanek 23.10., HE eduskunnalle vko 46
- Lausuntopalautteesta poimittua:

Kuntien jätelaitokset ja jätehuoltoviranomaiset	Yksityiset jäteyritykset
• Jätelain tarkoitus unohtunut • Jätteen haltijoiden ja kuntien jätelaitosten hallinnollinen taakka kasvaa • Riski jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn kasvaa • Säännöllinen ja jatkuva palvelu: esim. 10 000 e/a ja pienjäteasemien yms. ulosrajaus • Huomattava yksittäinen jäte-erä, laadun/hinnan kohtuuttomuus määriteltävä tarkemmin • Tiedot TSV-palvelusta viranomaisille pyynnöstä, ei suoraan tietoaalustaan • Valvontamekanismit ja -resurssit epäselvät • Hankintalain ja jätelain välinen suhde epäselvä	• Tavoitteet kannatettavia, mutta esitys ei vielä riittävä kilpailuneutraliteetin turvaamiseksi • Kunnalle selvillä olovelvollisuus muusta palvelutarjonnasta • Tarjouspyynnölle pidempi, min. 21 vrk määräaika • Huomattavan jäte-erän raja pienemmäksi → 2000 e • Säännöllinen ja jatkuva palvelu, laadun/hinnan kohtuuttomuus määriteltävä tarkemmin • Kirjanpidon erittely laajemmaksi • Siirtymäaika liian pitkä, 1 v sopiva